

Dejiny tvoříš ty!

SPRÁVA Z PODUJATIA

Interaktívna výstava **Dejiny tvoříš ty!** sa uskutočnila 5. októbra 2018 v priestoroch areálu **Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** na Moyzesovej ulici v čase od 9.00 do 15.30. Samotné podujatie bolo zorganizované **Katedrou histórie FF UPJŠ** v spolupráci so Štátnym archívom v Košiciach a Slovenským technickým múzeom. Formou a čiastočne aj obsahom voľne nadväzovala na úspešné dva ročníky interaktívnej výstavy s názvom *Kto bude ďalší?* z rokov 2016 a 2017, ktoré boli realizované Katedrou histórie FF UPJŠ.

Výstava bola usporiadaná ako výstupná aktivita rovnomenného projektu v rámci schémy VVGS (Vnútorňý vedecký grantový systém), ktorej spravovateľom je Univerzita Pavla Jozefa Šafárika. Zároveň bola sprievodnou akciou oficiálneho univerzitného dňa otvorených dverí. Na jej realizácii sa podieľal organizačný tím tvorený dvomi odbornými asistentmi a šiestimi internými doktorandmi Katedry histórie FF UPJŠ. Organickou súčasťou tímu bolo aj 25 študentov jednodborovej histórie ako aj učiteľstva dejepisu v kombinácii s inými študijnými predmetmi. Výstava obsahovala sedem tematických celkov zameraných na „osmičkové“ roky v dejinách Slovenska v 20. storočí a na kľúčové udalosti s nimi spojené. Priblížené boli udalosti z rokov 1918, 1938, 1948, 1968, 1988 a 1989. Pre návštevníka otvorenou však zostala otázka, aký medzník (a či vôbec nejaký) predstavuje aktuálny rok 2018.

Výstava bola zostavená viac kontextuálne, a to v duchu príčin a následkov vybraných historických medzníkov – v politických, hospodárskych a kultúrno-spoločenských súvislostiach. Na zreteľ sa brala skutočnosť, že samotný medzník nie je neukotvená, izolovaná udalosť. Každý tematický celok obsahoval v priemere 8 panelov, na ktorých bol vystavovaný materiál rôznej proveniencie, a to od fotografií, cez vybrané archívne dokumenty, po dobovú tlač či reklamné a filmové plagáty. Išlo o viac ako 600 položiek. Uvedený materiál pochádzal z väčšej časti z fondov Štátneho archívu v Košiciach. Vystavené boli aj štyri historické automobily zapožičané zo zbierok Múzea letectva a dopravy v Košiciach, vysunutej pobočky Slovenského technického múzea. V priestore boli z chronologického hľadiska rozmiestnené automobily *Jawa 750 roadster*, *Tatra 12* vo verzii valník, *Škoda 440* či policajný *Moskvič 412*. Expozíciu dopĺňala dobová hudba v časovom priereze od 30. po 80. roky. Nezanedbateľnou zložkou a organickou súčasťou výstavy boli študenti v dobových kostýmoch, ktorí predstavovali živých narátorov vystavovaného materiálu.

Výstava *Dejiny tvoříš ty!* v sebe zahŕňala niekoľko hlavných cieľov, resp. myšlienkových línií. Prvou líniou bolo pripomenutie si kľúčových historických medzníkov v dejinách Slovenska v 20. storočí, a to prostredníctvom „živej“ interpretácie vystavovaného materiálu v podobe výkladu študentov v dobových kostýmoch. Druhým cieľom, resp. líniou bolo tlmočenie myšlienky, že dejiny nie sú nevyhnutne tvorené len „veľkými“ a známymi osobnosťami z rôznych oblastí, ale že ich tvorili a tvoria aj menej známi či neznámi jednotlivci, ich rozhodnutia, postoje či každodenná životná realita. Transfer tejto myšlienky umocňoval univerzitný deň otvorených dverí, na ktorom sa zúčastnilo niekoľko stoviek potencionálnych záujemcov o vysokoškolské štúdium na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika, ktorí boli zároveň návštevníkmi výstavy. Treťou a štvrtou líniou bolo v duchu univerzitného dňa otvorených dverí prezentovať či popularizovať prácu historika, vysokoškolské štúdium nielen na katedre histórie, ale aj na filozofickej fakulte a celej univerzite. Zároveň výstava poukázala na otvorenosť Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach voči usporiadaniu alternatívnejšie ladeného podujatia, čím deklarovala tiež otvorenosť

univerzity voči pestovaniu akademického života a jeho filozofie. Úspešnosť podujatia dokladá okrem množstva návštevníkov aj doteraz sedem publikovaných mediálnych výstupov, a to od lokálnych rozhlasových staníc a televízií až po hlavné správy RTVS.

Mgr. Mikuláš Jančura, PhD.
Katedra histórie FF UPJŠ v Košiciach